CHRISTIANITAS

Slovenská genéza prijímania na ruku – Od odmietania, cez ošívanie, hygienickú fintu, až po nútenie prvoprijímajúcich detí

Branislav Michalka

27. mája 2023 ✣ *Cirkev* ✣ *Eucharistia, Komentár*

Ušetrite aspoň tie deti

Spomínam si, že som kedysi videl dokument o českom arcibiskupovi Beranovi, ako tesne po roku 1948 birmoval deti (alebo išlo dokonca o prvé sväté prijímanie; už si presne nespomínam) v jednom z pražských chrámov. Komunistická tajná polícia sa rozhodla zdiskreditovať nepohodlného arcibiskupa tak, aby to vyzeralo ako odpor samotných veriacich proti nedostatočne pokrokovému pastierovi. Nasadila na túto akciu tajných agentov v civile, rozmiestnila ich v dave medzi veriacimi a krátko po začiatku svätej omše spustila piskot, výkriky a skandovanie.

Skutoční veriaci, ktorí zväčša na omši nepískajú a nekričia, sa pokúšali provokatérov fyzicky vytlačiť a tak nastala tzv. strkanica. Deti, pre ktoré to mala byť jedna z najvýznamnejších chvíľ v ich živote, začali pri pohľade na rozzúrených mužov plakať a utekať smerom k oltáru. Arcibiskup Beran vtedy vykríkol: „*Ušetrite toho aspoň tie deti!*“

Podobný výkrik bol namieste aj minulý víkend, keď na mnohých miestach Slovenska prebiehali sväté omše prvoprijímajúcich detí. Tentokrát však strojcami pohoršenia neboli komunistickí agenti, ale samotní kňazi jedinej, svätej, apoštolskej a katolíckej Cirkvi.

Ilustračný obrázok, zdroj: pixabay.com

Už totiž niektorým z nich nestačí, že do detskej duše v tom najútlejšom veku zasejú dovolením prijímania Božieho Tela na ruku, počas prvého svätého prijímania, aj prvé semienko neúcty a ľahostajnosti. Majú vyššiu ambíciu – oni prvoprijímajúcim deťom prijímanie na ruku prikazujú!

Túto desivú správu o jednej z bratislavských farností, mi včera zvestoval kňaz, s ktorým som sa stretol. Takže nielenže už je toto znecťovanie Božieho Tela dovolené, ono je prikazované a nanucované! Stalo sa

pre niektorých kňazov symbolickým vyjadrením lojality voči pokroku v Cirkvi.

Čo už môže byť lepším dôkazom o ideologickosti týchto krokov? Podstata celého problému, úcta k Božiemu Telu, je odsunutá nabok a do popredia sa derie ako dôvod čisto ideologický konštrukt: keďže veriaci, ktorí odmietajú prijímanie na ruku sú tmári, neposlušní a neočkovaní nenávistníci, kritizujúci pápeža Františka, tak stanovíme prijímanie na ruku, bez ohľadu nato, či je to úctivé k Bohu a bez ohľadu nato, akú pohromu to spôsobí v detských dušiach, ako kritérium lojálnosti, legitímnej poslušnosti a snáď dokonca pravovernosti! Bez ohľadu nato, či deti a ich rodičia chcú takto prijímať. Povinne.

Kam sme to dospeli? Ako sme sa vôbec dopracovali k tomuto zjavnému úpadku? Na tom našom slávnom kresťanskom Slovensku...

Odmietanie a ošívanie

Na počiatku bolo odmietanie. To ešte v čase, keď šokovaní slovenskí veriaci s údivom pozorovali, čo všetko sa na nás valí zo sladkého Západu. Vo svetskej, aj cirkevnej oblasti.

Počas 90. rokov minulého storočia sa slovenskí veriaci a ich deti ešte v dobe príprav na prvé sväté prijímanie učili tomu, čo ich predkovia celé stáročia predtým: čo možno najväčšej úcte k Božiemu Telu, ktorú nie je možné nikdy prehnať, nech by bola akokoľvek útlocitná. Tak im to aspoň prízvukoval aj vtedajší pápež Ján Pavol II., ktorý medzi slovenskými veriacimi požíval mimoriadnu úctu. Avšak evidentne nie až takú, aby nedokázali vo vhodnej chvíli zabudnúť práve na tie jeho výroky a napomenutia, ktoré boli neodškriepiteľne pravoverné a v duchu katolíckej tradície. A to nielen, ako je dnes už zrejmé, ohľadom úcty k Božiemu Telu, ale predovšetkým ohľadom sexuálnej morálky.

Bolo vtedy ešte bežným javom, že počas svätých omší sa nejaká turistická zahraničná katolícka súdružka pokúšala dostať prijímanie na ruku, najmä vo väčších mestách, a bola kňazom odmietnutá. Veriaci nad ňou krútili hlavami a čudovali sa, ako môže vôbec niekomu napadnúť takto prijímať. Avšak svetaznalejší a osvietenejší katolíci už vedeli, že na Západe slnko pokroku popretŕhalo závoj stáročnej tmy a prijímanie na ruku je tam bežnou formou „*aktívnej účasti*“ na svätej omši.

Postupne, s narastajúcimi kontaktmi s pokrokovým Západom, sa začalo prejavovať ohľadom prijímania na ruku aj ošívanie slovenských cirkevných predstaviteľov. Začali sa za svoju zaostalosť pred zahraničnými poslami svetla hanbiť, najmä keď tlak na ich chcené či nechcené osvietenie vychádzal až z troch smerov: od západných prelátov a laikov, od vlastných seminaristov a kňazov študujúcich pokrokovú teologickú literatúru a nakoniec aj zo samotného rímskeho centra, v ktorom síce pápež vyzýval na úctu k Božiemu Telu, ale kde zároveň značné množstvo prelátov považovalo zrejme tieto apely len za dočasný výstrelok z trochu zaostalejšieho Východu.

Tieto tlaky vyvolávali už zmienené „ošívanie“, ktoré sa prejavovalo pozoruhodnou dvojtvárnosťou. Na jednej strane sa pred domácim publikom potvrdzovala tradičná úcta, ale pred zahraničnými návštevami sa zároveň ukazovala už tvár ožiarená svetlom pokroku. Jeden príbeh za všetky, z úst nemenovaného kňaza:

Bolo to práve v 90. rokoch, keď ešte mnoho vecí v slovenskej cirkvi budilo dojem rastu a nádeje. Význačný predstaviteľ domáceho kléru vtedy prízvukoval mladým kňazom, majúc zrejme na pamäti aj apely pápeža, že prijímanie na ruku neprichádza do úvahy. Avšak prišla zahraničná družobná návšteva a došlo aj na svätú

omšu. No a keď na svätú omšu, tak aj na sväté prijímanie. Mladý kňaz rozdáva prijímanie a s ním o kúsok ďalej aj vysoký predstaviteľ. A čo vidí mladý kňaz: zahraničný súdruh katolík nastavuje ruku a – dostáva od vysokého predstaviteľa na ňu svätú hostiu.

Bum, a bolo po úcte. Zahraničný súdruh demonštroval nadradenosť pokroku nad úctou a zmienenú príhodu môžeme považovať za symbolické vyjadrenie slovenského vajatania, ktoré sa malo časom neustále zväčšovať.

Hlasovanie a hygienická finta

Pred desiatimi rokmi preto už bola situácia iná. Masírovanie mozgov dospelo do štádia, že tak klérus, ako aj mnohí veriaci, začali byť náchylní k tomu, aby sa od „prehnanej" úcty k Božiemu Telu upustilo, najmä ak to narúša novú posvätnú modlu – spoločenstvo.

V rámci „spoločenstva", ktoré v praxi pripomína až príliš nápadne socialistický „kolektív", vzbudzovala totiž „prehnaná" individuálna úcta k Božiemu Telu určitú pachuť. Tí, čo sa jej oddávali, vzbudzovali v kolektíve dojem, akoby sa vyvyšovali nad ostatných, chceli sa stavať pred zrakom kolektívu ako lepší, lebo pri prijímaní kľačia, chodia na prijímanie len ku kňazovi, individualisticky ignorujúc bratov (a dnes už aj sestry) akolytov, dlhšie zostávajú rozjímať po prijímaní, nespievajú s kolektívom a podobne.

V novom omšovom obrade, kde sa aktívna účasť s kolektívom stáva mierou zbožnosti, sa akákoľvek individuálna odchýlka smerom k väčšej úcte a zbožnosti (paradoxne nie smerom k väčšej laxnosti a neúcte) stáva okamžite trieskou v oku pre kolektív. Veď ako to napríklad vyzerá, keď nejaká žena s úctou kľačí, má zavreté oči a nehlučne otvára pery vtedy, keď jej rozvedená zbožná sestra vo viere radostne spieva s kolektívom, ale zároveň nemôže ísť na prijímanie? Je jasné, že takéto „*predvádzanie sa*" môže napríklad urážať utláčanú minoritu rozvedených a je zrejmou provokáciou! Takto sa spoločenstvo nebuduje!

Zohľadniac zrejme toto všetko a ešte mnoho ďalších dôležitých aspektov vývoja v Cirkvi, rozhodli sa pred približne desiatimi rokmi, podľa kuloárnych informácií, pristúpiť predstavitelia kléru k hlasovaniu o tom, či by nebolo predsa len vzhľadom na „*ducha doby*" lepšie to prijímanie na ruku zaviesť aj na Slovensku. A čo myslíte? Podľa rovnakého kuloárneho zdroja, ktorý mimochodom patrí k razantným obhajcom tohto druhu prijímania, to vyhralo prijímanie do úst len o jeden hlas.

Situácia teda bola už zrelá na revolúciu, len bolo treba ešte chvíľočku počkať, zrejme na odchod nejakého menej pokrokového preláta, alebo nato, že nastane situácia, ktorá donúti aj tmárov, aby svoj postoj prehodnotili.

Taká vhodná situácia nastala počas veľkého pandemického cvičenia v roku 2020. Rýchlosť, s akou bolo prijaté rozhodnutie o prijímaní na ruku, agresivita jeho obhajcov, ostrakizmus kléru a spoločenstiev voči „*neposlušným*", všeobecné démonizovanie, či dokonca prezentovanie tých, čo spochybňovali nutnosť hygienických opatrení, nanucovanej propagandistickej vakcinácie a predovšetkým nezmyselného „*hygienického*" prijímania do špinavých rúk, ktoré predtým pochytali všetky kľučky (autom počnúc a záchodom končiac), ako nejakých „*schizmatikov*", dáva tušiť, že nešlo len o reakciu na momentálny stav, ale o dlho očakávaný a túžobne žiadaný prelom.

Dočasne a navždy

Podozrenie sa rýchlo potvrdilo. Napriek tomu, že spočiatku sa prijímanie prezentovalo ako dočasné pragmatické opatrenie, ktoré nemá nič spoločné s teologickým rozmerom úcty voči Božiemu Telu a ktoré bude po ukončení strašnej pandémie opäť zrušené, ukázalo sa, že celá záležitosť má naopak veľmi dobre pripravené teologické podporné pozadie.

Po námietkach, zmätení, či dokonca prejavoch zúfalstva radových veriacich, sa odrazu vyrojil zástup agilných apologétov prijímania na ruku. Tí argumentovali krkolomnými teologickými a myšlienkovými konštrukciami, ktoré sa nezastavili (ako mi uvádzali priami účastníci) ani pred tvrdením, že v odlomených čiastočkách hostie sa už nenachádza Kristus, pokiaľ sú veľmi malé!

Zaklínali sa slepou poslušnosťou, vyhrážali sa piatym prikázaním a vykresľovali tých, čo odmietajú prijímať na ruku pomaly ako vedomých masových vrahov, šíriacich nákazu. Nezľakli sa žiadneho vlastného zosmiešnenia a boli ochotní stať sa v rámci boja za pokrok dokonca nekritickými propagátormi pochybných vakcín.

Samozrejme, žiaden návrat do predchádzajúceho stavu sa neuskutočnil. KBS usporiadane zaslala do Vatikánu žiadosť o oficiálne povolenie prijímania na ruku a z výnimky sa stalo pravidlo, a ešte aké pravidlo! Prijímanie sa stalo rozlišovacím znamením. Podľa neho veriaci a kňazi rozlišujú, kto je dobrý katolík a kto nie. Kto to myslí s Cirkvou, pápežom Františkom a Synodálnou cestou úprimne, a kto sa len vyvyšuje nad ostatných. A v komicko-politickej rovine: kto je „*konšpirátor*“, „*dezinformátor*“ a „*nenávistník*“, a kto je „*slušný*“ do slniečkova opálený katolícky občan, milujúci pani prezidentku, Európsku úniu, „*kresťanskú* “ vládu, či dokonca Ukrajinu a USA.

No a ktorý zodpovedný kňaz by predsa dopustil, podľa tejto logiky, aby už prvoprijímajúce deti padli do osídiel „*konšpirátorov*“ a „*konšpiračných teórií*“? Preto je zrejme nevyhnutné, aby pre záchranu vnútrocirkevnej aj svetskej politickej korektnosti, radšej prijímali všetky deti svoje prvé Božie Telo povinne a jednotne na ruku! A je tu samozrejme aj rozmer „*spoločenstva*“: čo ak sa tie deti, čo prijímajú do úst, „ *vyvyšujú*“ nad ostatné deti tým, že chcú ukázať väčšiu zbožnosť? Tak, tak, ako povedali rodáci už Herakleitovi: „*U nás nikto nebude väčší!*“

A povinne! Niežeby už dobrovoľná možnosť prijímania na ruku bola sama o sebe málo desivá. Ale tá už evidentne niektorým nestačí. Logika veci volá, a je treba ju nasledovať. Ide len o dôsledné domyslenie celého povýšenia politicko-svetskej interpretácie aktu svätého prijímania, ktorého sme boli svedkami počas pandemického cvičenia, nad jeho náboženskú interpretáciu, v ktorej boli akékoľvek svetské ohľady zatlačené do úzadia úctou k Božiemu Telu.

Rozkaz znel jasne: nesmie prejsť ani jeden! Preto sa zrejme pán farár v nemenovanej farnosti rozhodol jednoznačne: než by mal prekĺznuť čo i len jeden pastoračný diverzant, to radšej nech padne za obeť aj Božie Telo.

Málo sme sa za posledné dva roky napočúvali od očitých svedkov o hostiách popadaných pod lavicami kostolov? O „oprašovaní“ si rúk po Jej prijatí u detí, ale aj dospelých? O návštevách kostolov mimo omší, pri ktorých zdesení veriaci nachádzajú úlomky, či dokonca celé hostie, domnievajúc sa najprv v pochopiteľnej pochybnosti, že ide o lupienky kvetov? Je také ťažké si predstaviť a domyslieť, čo bude mať za následok také povinné nariadenie o prijímaní na ruku v chráme aj v detských dušiach?

Takže taká je genéza a finále prijímania na ruku, ako aj celého slávneho kresťanského Slovenska, ktoré malo podľa blúznenia niektorých sebavedomých rodákov, dokonca zohrať nejakú vopred nešpecifikovanú veľkú rolu v záchrane svetového kresťanstva! A nedokázalo zachrániť ani len seba pred hanbou, úpadkom a duchovným rozvratom.

URL adresa článku: https://christianitas.sk/slovenska-geneza-prijimania-na-ruku-od-odmietania-cez-osivanie-hygienicku-fintu-az-po-nutenie-prvoprijimajucich-deti/